



## **Svmma Juris Canonici**

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,  
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,  
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium  
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,  
discussa, & explicata

**Strein, Johann**

**Coloniæ Agrippinæ, 1658**

CLXII. Differentia 32. [i.e. 33.] Iure Canonico admittitur positio negativa, &  
improbabilis, si Iudici æquum videatur.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

*Bald. in l. Cum fratrem. C. De his, qui ut indign. Menoch. l. 1. de arb. Q. 16.* Modus in ea servandus non in omnibus, & apud omnes idem est, ut in presenti Differentia apparet, ubi determinatio diei requiritur. Nam ex legum præscripto dies (qui non sit feriatas) & terminus comparandi in citatione apponendus est. *l. cit. si quis. l. fin. C. de fer. Iason in l. 1. ff. De non. op. nunc. ubi dicit, communem esse. Bartol. in l. liber homo. §. decem hodie. ff. de verb. oblig.*

II. Secundum Canones autem non servari ex *c. Cum parati. Galvanus* colligit existimat secutus interpretum conjecturam, quamvis nihil expressum invenitur, sed *Glo. ex v. Suus nuntius* argumentum sumit simplici nuntio credendum esse etiam in alterius præiudicium. *ff. De reb. eor. qui sub tut. l. magis. §. illud.* Item nuncio publico iurato fideliter exequenti officium suum bene creditur circa citationes. *Boërius Par. 2. Decis. 235. pro-*

posita quaestione an citatio sine die valeat? in utramque partem multis DD. nominatis, quorum aliqui affirmativam, alij negativam partem sequuntur, in confirmationem opinionis affirmativæ adducit *c. Cum parati*, quod eam in finem quotidie allegari soleat. Et taliter citatus, inquit, comparare debet, quamprimum potest, horam præfinitam & loco consueto, ubi exerceri iudicia solent. *Abdit, ex stylo Curiarum regni Gallie non solere in citationibus apponi diem, & horam.*

III. In hoc ergo Jus Canonicum civili diffidere videtur, quod hoc semper assignet terminum, illud pro qualitate negotij & personarum aliquando committat. *v. Andr. Geill. l. 1. observ. 53. ubi ex Felino in c. Quoad consultatum, De re iudic. notat citationem ex usu Juris Ecclesiastici ad diem feriatam valere, quia non illo, sed sequenti die processit.*

XXXII.

## DIFFERENTIA 32.

Iure Canonico admittitur positio negativa, & improbabilis, si Iudicium æquum videatur. *c. Statuimus, De confess. l. 6. l. Actor. C. De prob.*

Iure civili autem illa tantum, quæ probabilia sunt, poni debent. *l. 1. §. quod observari. C. de iuram. calum. Bart. 159. Galvan. 16.*

INNocentij III. Decretalis est, quæ citatur. Statuimus, ut positiones negativas, quæ probari non possunt nisi per confessionem adversarij Iudices admittere possint, si æquitate sua dente viderint expedire. *Casum sige, Titius & Caius coram iudice competente litigant, lite contestata Caius inter alia positiones negativam misceat, merum factum continens, & probare non potest. Queritur, an admittenda sit à iudice. Dicendum, quamvis rigore juris attenta*



recipiantur negativæ positiones, secundum Canones tamen esse admittendas ex æquitate, adeò, ut si iudex reiiciat, appellari queat. Quid autem positio, & quorsum inventa sit, quemq; effectum in iudiciis habeat, à Glossâ explicatur in cap. Statuimus. Fuerunt inventæ positiones, ut qui ponit relevetur ab onere probandi per confessionem adversarij; iisq; tenetur pars adversa respondere personaliter per verbum *Credo, aut non credo*, mediante suo juramento, quod practici juramentum dandorum vocant. Iudicis autem est discernere, quænam positiones idoneæ, vel impertinentes sint, & per sententiam interlocutoriam approbare vel reiicere.

II. Quod autem dici solet, positionem negativam probari non posse, quòd non entis nullæ proprietates sint; quæque in rerum naturâ non sunt, scientiam nostram fugiunt, distinctione indiget. Triplex enim negativa est, Facti, juris, & qualitatis. *Accus. lib. 2. ff. De probat.* Negativa meri & simplicis facti non est probabilis, ut si dicas, Titium non solvisse, aut numerasse pecuniam.

At negativa facti determinati, probari potest, ut si dicas, pecuniam à te certo die ac loco numeratam, probabitur negativa opposita te eo die in tali loco non fuisse. *l. optimam. C. de contr. stipul.* Negativa qualitatis est, cum de personâ aliquâ negatur qualitas requisita, v. gr. pecuniam habere, ut solvat: eaq; negativa ab eo probanda est, qui intentionem suam in eo fundat. *l. si in illâ. si ita stipulatus ff. De verb. obligat.* Similiter negativa juris probanda est illi, qui in eâ se fundat, puta, si neget quis aliquid legitime & secundum formam juris factum esse. Exemplum habes in *l. 5. ff. de probat.* ubi qui emancipationem rite factam esse negat, ad probandum cogitur. Idem autem negativa hæc probanda est, quia omnia præsumuntur legitime & secundum juris præscriptum facta, quamdiu non probatur contrarium. *V. Marant. Par. 6. iudic. §. Quartus actus. n. 13. & seq. Mynsing. l. 3. Institut. tit. 20. §. sed cum hoc. n. 7. Bronchorst. Cent. 2. Ass. 92.* Hodie positionum, & articulorû discrimen non observari sollicitè ut olim, *Gaill. mo. net ex ordinat. & usu Camera. l. 1. Obs. 79.*

## XXXIV.

## DIFFERENTIA. 34.

Iure Canonico actio injuriarum ad heredem transit. *cap. In litteris. de raptorib.* Iure civili non transit. *l. si eum §. iniuriarum. ff. si quis cautionib. in Iud. silent. & Io. Bapt. à S. Blasio. §. 50. Decianus lib. 2. cap. 19. num. 13.*

I. Injuria dicitur primò negativè omnè illud, quod non jure fit, sic & absq; peccato fieri potest. *Secundò*, ut contrariò opponitur juri, & eatenus est culpa. *l. Aquil. l. 1. damnum iniuriâ datum, seu jus iniquum & iniustum. Institut. e. d.*

Antinomia

Z

e. d.